

"...

II-İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir :

"Davada uygulanacak Kanun maddesi olan 3157 sayılı Kanun'un 1/4 hükmünün şu şekilde, Anayasa'nın 36, 2 ve 60 ıncı maddelerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

1- 3157 sayılı Kanunun 1/4 hükmü ile söz konusu tesbit davasının Diyanet İşleri Başkanlığını Temsilen İlgili Müftülük hasım gösterilmek suretiyle açılması gerekmektedir. Uygulamada bu davalar bu şekilde açılıp karara bağlanmakta ve Yargıtay denetimine tabi tutulmaktadır. Genellikle ilgili müftülük tarafından duruşmalara gelinmemekte, gelirse bile usule veya esasa ilişkin herhangi bir itirazda bulunulmamakta, kararlar temyiz edilmemektedir. Dava sonunda verilecek karar müftülüğü etkilemediğinden duruşmalarda tamamı ile pasif kalınmakta, kararlar kesinleştirilmekte ve buna göre T.C. Emekli Sandığı'nda borçlanma işlemi yaptırılmaktadır.

İlgili Müftülük tarafından konu Yargıtay' a intikal ettirilmediğinden bu konuda fazla bir Yargıtay uygulamasına rastlanılmamaktadır. Ancak Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna gidilen ekte sunulan Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 1996/7179-9633 sayılı kararından da uygulamanın bu şekilde yapıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasamızın 36 ncı maddesinde; herkesin yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunmada bulunmak hakları olduğu belirtilmektedir. Bir davada davalı olacak kişi ise, dava konusu hakka riayet etmesi, istenilen kişi olması gerekmektedir. Bu genel bir hukuk kuralıdır.

3157 sayılı Kanun uyarınca sulh hukuk mahkemesinden alınacak hizmet süresinin tesbiti kararına T.C. Emekli Sandığı'nın riayet etmesi istenilmektedir. Bu nedenle hukuk kuralı olarak davanın, T.C. Emekli Sandığı aleyhine açılması ve savunmasının alınması gerekmektedir. 3157 sayılı Kanun ise T.C. Emekli Sandığı Kurumunu davalı olmaktan uzaklaştırmakta, yerine ilgili müftülüğü davalı olarak ikame etmektedir. İlgili Müftülük T.C. Emekli Sandığı'nın temsilcisi değildir.

Bu şekilde T.C. Emekli Sandığı Kurumu'nun Anayasal hakkı olan yargı mercileri önünde davalı olmak ve savunmada bulunmak hakları elinden alınmaktadır. Bu nedenle 3157 sayılı Kanun'un 1/4 hükmü, Anayasa'nın 36. maddesine aykırıdır.

2- Daha başlangıçta hukuka ve Anayasa'ya aykırı olarak, gerçek davalı aleyhine dava açılmamasının sakıncaları devam eden yargılama boyunca sürmektedir.

Yukarıda belirtildiği gibi, davada verilecek karar ilgili Müftülüğü etkilemediğinden, davalı Müftülük hiçbir şekilde usule ve esasa ilişkin itirazda bulunmamaktadır.

Davacının ise, davasını kanıtlaması için elinde belgeleri yoktur. Belgeleri olsa 3157 sayılı Kanunun 1/3 hükmü uyarınca doğrudan T.C. Emekli Sandığı'na müracaat edecek ve borçlanma işlemini yaptırabilecektir. Bu durumda davacı, davasını tanık beyanları ile kanıtlayacaktır. Tanıkların ise uzun zaman önce davacının yaptığı hizmeti net olarak bilmelerine imkan bulunmamaktadır. Mahkeme, tanıkların ve davacının beyanlarına göre

Esas Sayısı : 1997/1

Karar Sayısı : 1998/23

hizmet süresini tesbit edeceğinden artık her şey davacının ve tanıkların insafına kalmıştır. Bundan böyle herkesin istediği kadar süre için hizmet tesbiti kararları almaları mümkündür.

Hatta bu tür yargılama o derece suiistimale uygundur ki, 3157 sayılı Kanunda belirtilen hizmetleri evvelce hiçbir şekilde yapmamış olanların bile bir tanık ifadesi ile diledikleri kadar hizmet süresinin tesbiti hakkında Mahkemelerden karar alması fiilen mümkündür.

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğu vurgulanmaktadır. Hukuk devleti olmanın özelliklerinden biri de devletin hukuki güvenliği sağlamasıdır. Ancak isteyenin istediği kadar tesbit kararı alabildiği bir ortamda hukuk güvenliğinden söz edilemez. Bu nedenle 3157 sayılı Kanunun 1/4 hükmü Anayasa'nın 2 nci maddesine aykırıdır.

3- Son olarak, bu şekilde gerçek davalının hasım olmadığı bir davada yapılan sağlıksız yargılamalar sonucunda verilen karara, T.C. Emekli Sandığı'nın riayet etmesi istenilmektedir. Böylece binlerce memurun ve Emekli Sandığı iştirakçisinin ödedikleri paralarla oluşan T.C. Emekli Sandığı Kurumu'nun gelirleri azaltılmaktadır. T.C. Emekli Sandığı Kurumu ekonomik sıkıntılara itilmektedir.

Oysa ki, Anayasa'nın 60 ıncı maddesinde; Devlete, sosyal güvenlik kurumlarına teşkilatlandırmak ve geliştirmek görevleri verilmiştir.

3157 sayılı Kanunun 1/4 hükmü ile, T.C. Emekli Sandığı Kurumu zarara uğratıldığından, Anayasa'nın 60 ıncı maddesine de aykırı bulunmaktadır.""